

ประสิทธิผลการจัดการเครือข่ายงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
ของเทศบาลตำบลบ้านแท่น อำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ
Effectiveness of disaster prevention and mitigation network
management of Ban Thaen Subdistric Municipality Organization
Ban Than District Chaiyaphum

อภิชาติ ดวงธิสาร¹, ธวัฒน์ เขตจัตุรัส², ดิเรก ถึงฝั่ง³
Apichit Duangthisan¹, Thawat Khetchatturat², Direk Teungfang³

Received: 23 April 2022; Revised: 10 May 2022; Accepted: 29 May 2022

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงาน ประสิทธิภาพการจัดการ ปัญหาและการจัดการเครือข่ายงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลบ้านแท่น อำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ จากประชากรและกลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลบ้านแท่น อำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ ในชุมชน 18 ชุมชน จำนวน 387 ราย ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างซึ่งทำการคัดเลือกตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น การสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจงจากผู้รับบริการจากหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานร่วมกัน และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าที่สุด เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานและความเชื่อมั่นในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยระดับความคิดเห็นการวัดประสิทธิภาพโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ($\bar{X}=3.63$, $S.D.=0.29$) โดยให้ความสำคัญเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย ($\bar{X}=3.69$, $S.D.=0.76$) การมีผลประโยชน์และความสนใจร่วมกัน ($\bar{X}=3.68$, $S.D.=0.73$) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ($\bar{X}=3.74$, $S.D.=0.74$) และการรับรู้มุมมองร่วมกัน ($\bar{X}=3.67$, $S.D.=0.71$) ตามลำดับ แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการปัญหาและการจัดการเครือข่ายงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มุ่งเน้นการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับคนในพื้นที่และการ

¹ ดร., อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์และรัฐศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น
E-mail: apichit@northern.ac.th เบอร์โทร 0812616861

² ดร., อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์และรัฐศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น

³ ดร., อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์และรัฐศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น

ทำงานที่มุ่งเน้นที่ตัวบุคคลฝึกปฏิบัติจนสามารถพึ่งพาตนเองและเป็นที่พึ่งของผู้อื่นได้อีกทั้งยังเป็นกำลังเสริมให้เข้าที่เมื่อเกิดภัยต่าง ๆ

คำสำคัญ : ประสิทธิภาพ; การจัดการเครือข่าย; งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

Abstract

This research purposes to study the effectiveness of disaster prevention and mitigation network management of the Ban Thaen Subdistric Municipality Organization Ban Than District Chaiyaphum from the population from 1 8 communities living in Ban Thaen Subdistric Municipality Organization total 3 8 7 people. Nonprobability sampling and purposive sampling technique were adopted in the sample selection process from the service recipients that use the services of the local government agencies. The research results were found that to co-operate and make the most of available resources for the effectiveness of operations and trust in disaster prevention and mitigation, the level of opinion on measuring the overall effectiveness was relatively high ($\bar{X}=3.63$, $S.D.=0.29$). When considered the descending order of importance, which were, the participation of the network members ($\bar{X}=3.69$, $S.D.=0.76$), having shared benefits or interests ($\bar{X}=3.68$, $S.D.=0.73$), having shared visions ($\bar{X}=3.74$, $S.D.=0.74$), and mutual perspective perception ($\bar{X}=3.67$, $S.D.=0.71$), respectively. The approach to developing the effectiveness of disaster prevention and mitigation network management should focus on creating the knowledge and understanding for people in the area and operate the work that focuses on the individual person that well-trained so they can be self-reliant and dependable for others, as well as can be the reinforcement when there is any disaster.

Keywords: Effectiveness; Network Management; Disaster Prevention and Mitigation

บทนำ

ในประเทศไทยปัจจุบันได้มีการกระจายอำนาจการปกครองไปยังภูมิภาค เพื่อประสิทธิภาพในการบริหารงานองค์กรภาครัฐ ดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งการจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะใดที่สมควรให้เป็นหน้าที่และอำนาจโดยเฉพาะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบหรือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการใดให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งต้องสอดคล้องกับรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามวรรคสี่และกฎหมายดังกล่าว อย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับกลไกและขั้นตอนในการกระจายหน้าที่และอำนาจ ตลอดจนงบประมาณและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจดังกล่าวของส่วนราชการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย (ชาติชาย ณ เชียงใหม่, 2560) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีภารกิจและบทบาทในการบริหารจัดการภัยพิบัติในลำดับแรก เป็นหน่วยงานที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนก่อนที่จะหน่วยงานภายนอกจะให้ความช่วยเหลือเป็นลำดับถัดไป โดยพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งมีผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้อำนวยการท้องถิ่น มีหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในท้องถิ่นของตน ถือว่าการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นภารกิจสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะต้องเตรียมความพร้อมและพัฒนาขีดความสามารถในการป้องกันภัย การเผชิญภัยและหลังเกิดภัย เช่น อุทกภัย วาตภัย ภัยแล้ง อัคคีภัย ดินโคลนถล่ม ตลอดจนภัยอื่น ๆ อันมีผลกระทบต่อสาธารณสุข การรักษาความปลอดภัย การป้องกันและระงับอัคคีภัย จัดทำแผน ผูกซ้อมและดำเนินการตามแผนงานเกี่ยวกับวิทยุสื่อสาร การฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่เทศบาลบ้านแท่น อำเภอบ้านบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ พบว่า มีสาธารณภัยที่เกิดขึ้นดังนี้ อุทกภัย วาตภัย ภัยหนาว อัคคีภัย ภัยการจากคมนาคม และสาธารณภัยที่มักพบอยู่บ่อยครั้งคืออัคคีภัย การเตรียมความพร้อมในการบริหารงานด้านงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยเสริมสร้างศักยภาพชุมชนในพื้นที่ให้สามารถจัดการภัยพิบัติได้ในเบื้องต้น การมีส่วนร่วม และการสร้างเครือข่ายร่วมกันจึงเป็นเหตุผลสำคัญของการเตรียมความพร้อมในการป้องกันและลดความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นได้เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานต่าง ๆ ในภาครัฐ เอกชน ประชาสังคม มีความเข้าใจหลักการ ขั้นตอน และวิธีปฏิบัติซึ่งมีส่วนสำคัญในการดำเนินการบริหารงานสาธารณภัยแบบเครือข่าย การเรียนรู้ประสบการณ์การบริหารจัดการ เพื่อให้การจัดการภารกิจป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยบรรลุเป้าหมาย เกิดความเข้าใจ สามารถช่วยเหลือได้อย่างทันท่วงทีพลังอำนาจในการปฏิบัติงานคือการมีเครือข่าย การ

สร้างพลังให้กับภาคีเครือข่ายเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการดำเนินงานในรูปแบบเครือข่ายจึงเป็นกลไกสำคัญในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทุกเครือข่ายต้องร่วมมือกันสร้างเสริมให้เกิดผลดีและความเข้มแข็งในการปฏิบัติร่วมกัน การเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วม การสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม ขั้นตอนการดำเนินการของเทศบาลทั้งก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย พื้นที่เสี่ยงภัย การจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การซักซ้อมแผน การขอความช่วยเหลือเมื่อเกิดภัยกำลังความสามารถของเทศบาล ซึ่งกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของเทศบาล โดยเทศบาลบ้านแท่น เป็นหน่วยป้องกันในเขตเมืองจึงวางแผนและทบทวนปรับปรุงทุกปี (จิรนนท์ พุทธา และ จำลอง โพธิ์บุญ, 2561) เทศบาลบ้านแท่น มีการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในรูปแบบเครือข่ายอย่าง ต่อเนื่อง โดยเริ่มดำเนินการเมื่อปีงบประมาณ 2561 ในลักษณะการดำเนินงานให้มีการอบรมความรู้แก่ประชาชนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ อีกทั้งยังขยายเครือข่ายจากการให้ความรู้แก่ประชาชนในเขตเทศบาลบ้านแท่น รวมไปถึงหน่วยงานราชการอื่น ๆ ที่ตั้งอยู่ในจังหวัดชัยภูมิ ตลอดจนสถาน ประกอบ ร้านค้า โรงงานที่ตั้งทั้งในและนอกจังหวัดชัยภูมิ เพื่อให้เกิดการสร้างกำลังคนเพื่อเพิ่ม จำนวนกำลังเสริมของเจ้าหน้าที่โดยผู้ที่ผ่านการอบรมเกิดความรู้ มีความสามารถระงับเหตุได้ทันที และยังสามารถขยายเครือข่ายความรู้ไปยังคนอื่น ๆ ได้เพื่อให้เกิดการพัฒนาขีดความสามารถของ ภาคส่วนต่าง ๆ ในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง สามารถเผชิญเหตุได้ด้วยตนเอง ไม่ให้เกิดเหตุลุกลาม รู้จักเฝ้าระวัง รวมถึงการรู้หน้าที่ว่าตนเองมีหน้าที่อย่างไรในสถานการณ์นั้น ๆ โดยเน้นการอบรมให้ความรู้ ภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติให้ประชาชนที่อยู่อาศัยในชุมชน หน่วยงาน ภาครัฐและภาคเอกชนมี ความรู้ความสามารถช่วยเหลือตนเองและชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการบูรณาการร่วมกันในภาครัฐ เอกชน และชุมชนในเขตเทศบาลบ้านแท่น ทั้ง 18 ชุมชน

การดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่มีการแบ่งบทบาทหน้าที่การเข้าถึงเหตุและประชาชนอย่างรวดเร็ว การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การจัดให้มีการฝึกปฏิบัติบ่อย ๆ อย่างน้อยทุกปีจะช่วยเกิดการสร้างความเข้าใจและคุ้นเคย ลดการตื่นตระหนกเมื่อเกิดเหตุการณ์ขึ้น การฝึกใช้อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ไม่ติดขัด ไม่เกิดสนิม ไม่ชำรุด เมื่อถึงเวลาต้องปฏิบัติจริง โดยการตรวจเช็คอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ให้เป็นปัจจุบันตลอดเวลา การสร้างกลไกการขับเคลื่อนตามความถนัด ความสอดคล้อง การบำรุงรักษา เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงานและการเคลื่อนที่อย่างรวดเร็ว โดยการดำเนินงานการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลตำบลบ้านแท่น การดำเนินงานของเครือข่ายในเขตเทศบาลบ้านแท่น ที่มีผู้เข้าร่วมอย่างต่อเนื่องและให้ความสำคัญต่อการอบรม ทำให้เครือข่าย รับทราบแนวทางวิธีการจัดการการทำงานร่วมกันของกลุ่มและการสร้างเครือข่ายที่ขยายไปวงกว้าง ทั้งในเขตเทศบาลไปยังหน่วยงานเอกชน ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม

โดยการ พัฒนาการสร้างเครือข่ายไม่ได้เฉพาะเจาะจงเพียงให้ส่วนพื้นที่ที่รับผิดชอบและหน่วยงานภาครัฐ เท่านั้น แต่ยังสร้างเครือข่ายของภาคเอกชน ผู้ประกอบการ ร้านค้า การขยายพื้นที่ให้การสร้าง เครือข่ายอย่างกว้างขวาง (ข้อมูลจากเทศบาลบ้านแท่น, 2563)

จากความเป็นมาข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาถึงการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และ ประชาสังคม การเป็นศูนย์กลางประสานงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตเทศบาล ตำบลบ้านแท่น จึงเป็นเหตุผลสนใจศึกษาดำเนินงานเครือข่ายงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ประสิทธิภาพการจัดการเครือข่าย ศึกษาปัญหาและแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเครือข่าย งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในพื้นที่ที่รับผิดชอบและข้างเคียงอย่าง เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ให้มีความสอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อการป้องกันลดผลกระทบจากการเกิดสาธารณภัยที่มีผลต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและ สามารถนำไปใช้พัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานให้เกิดประโยชน์และประสิทธิภาพสูงสุดและองค์กรที่ เกี่ยวข้องในการสนับสนุน เพื่อสร้างโอกาสในการพัฒนาของประสิทธิภาพการจัดการเครือข่ายงาน ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอื่น ๆ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบเครือข่ายของเทศบาล ตำบลบ้านแท่น อำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการจัดการเครือข่ายงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ เทศบาลตำบลบ้านแท่น อำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ
3. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการเครือข่ายงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาล ตำบลบ้านแท่น อำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

รูปแบบการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) การวิจัยครั้งนี้จะ ศึกษาตามแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการจัดการเครือข่ายงานป้องกันและ บรรเทา สาธารณภัยสามารถสรุปได้ดังนี้

1.1 ประสิทธิภาพ หมายถึง ผลสำเร็จของงานที่เป็นไปตามความมุ่งหวังที่กำหนดไว้ใน วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ต้องการได้รับเมื่อการดำเนินงานเสร็จสิ้นลง โดยอาจจะกล่าวในการวิจัย ครั้งนี้หมายถึงประสิทธิภาพการจัดการเครือข่ายงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้แก่

(1) ผลของการปฏิบัติหน้าที่การดำเนินงานแบบเครือข่าย (2) การให้ความร่วมมือจากเครือข่าย และ (3) การบริหารจัดการเชื่อมโยงข้อมูลของเครือข่าย

1.2 เครือข่าย หมายถึง ความร่วมมือระหว่างรัฐ เอกชน ประชาชนที่มีการปฏิบัติหน้าที่งาน และบรรเทาสาธารณภัยตามบทบาทหน้าที่ของตนโดยยึดแนวปฏิบัติเดียวกัน

1.3 สาธารณภัย หมายถึง อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดพาดสัตว์ตลอดจนภัยอื่น ๆ อันมีผลกระทบต่อสาธารณชน ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติผู้ทำให้เกิดขึ้นอุบัติเหตุ ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย ความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ

1.4 แนวทางการจัดการเครือข่ายงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย คือ การรับรู้ มุมมอง ร่วมกันการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน การมีผลประโยชน์และความสนใจร่วมกัน การมีส่วนร่วมของสมาชิก เครือข่าย กระบวนการเสริมสร้างซึ่งกันและกัน การพึ่งอิงอาศัยและการปฏิสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยน

2. กลุ่มเป้าหมาย

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามกับประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เขตรับผิดชอบของเทศบาลตำบลบ้านแท่น จำนวน 18 ชุมชน เจ้าหน้าที่เทศบาลที่เข้าร่วมอบรมและผู้มีที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาล จำนวน 387 ราย เป็นกลุ่มตัวซึ่งทำการคัดเลือกโดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Nonprobability Sampling) การสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากข้อมูล ผู้รับบริการจากหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเทศบาลบ้านแท่น เนื่องจากข้อมูลการตอบมีความสำคัญและต้องให้ผู้ตอบสนใจในการให้ข้อมูล

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งเป็นลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการแบบตัวเลือก (Checklist) แบ่งออกได้เป็น 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการแบบตัวเลือก (Checklist) โดยเป็นแบบสอบถามแบบให้เลือกเพียงคำตอบเดียว ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการเครือข่ายงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทั้ง 7 ด้าน ซึ่ง วัดโดยใช้ไลเคิร์ตสเกล (Likert Scale) 5 ระดับ คือ ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ระดับคะแนน 5 จนถึงความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด ระดับคะแนน 1 และแปลความตามค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 แสดงว่าความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด จนถึงค่าเฉลี่ย ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 แสดงว่าให้ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด ตอนที่ 3 ปัญหาการจัดการเครือข่ายงานป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด โดยผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น การดำเนินงานปัญหาการจัดการ

เครือข่าย แนวทางการเพิ่มประสิทธิผลการจัดการเครือข่ายงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และตอนที่ 4 แนวการเพิ่มประสิทธิผลการจัดการเครือข่ายงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด โดยผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น การดำเนินงาน ปัญหาการจัดการเครือข่าย แนวทางการเพิ่มประสิทธิผลการจัดการเครือข่ายงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) และการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ผลของค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาที่ได้มีค่าเท่ากับ 0.870

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยวิธีการให้ทีมวิจัยของผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์และกรอกคำตอบให้กับกลุ่ม ตัวอย่างตามแบบสอบถามกับผู้รับบริการจากหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลตำบลบ้านแท่น โดยเก็บแบบสอบถามจากประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เขตรับผิดชอบของเทศบาลบ้านแท่น จำนวน 18 ชุมชน เจ้าหน้าที่เทศบาลที่เข้าร่วมอบรมและผู้มีที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาลและนำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ โดยใช้การวิเคราะห์ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัยและนำข้อมูลมาประกอบการสรุปผลและอภิปรายผลการวิจัยต่อไป

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการกำหนดสถิติที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับข้อมูลทางสถิติเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้ สถิติพื้นฐานการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ผู้วิจัยนำมาใช้เพื่อการอธิบายถึงคุณสมบัติหรือลักษณะของการแจกแจงข้อมูลตัวแปร โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สำหรับกำหนดการวัดเป็นการหาค่าเฉลี่ยร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์ข้อมูล โดยจำแนกตามวัตถุประสงค์ประเด็นการศึกษา สังเคราะห์เพื่อให้ได้ภาพรวมภายใต้กรอบแนวคิด สรุปผลการศึกษาและนำเสนอผลการศึกษาโดยการพรรณนาความ

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบเครือข่าย ส่วนใหญ่เป็นหญิงมีจำนวน 229 ราย คิดเป็นร้อยละ 59.20 มีอายุมากกว่า 40 ปีขึ้นไปจำนวน 276 คน คิดเป็นร้อยละ 71.30 ระดับการศึกษาต่ำกว่า ม.ปลาย จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 36.70 ระดับปริญญาตรี จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 21.4 โดยมีอาชีพค้าขาย/อิสระ จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 31.80

ประสิทธิผลการจัดการเครือข่ายงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พบว่า ระดับความคิดเห็นการวัดประสิทธิผลในภาพรวม อยู่ในระดับค่อนข้างมาก ($\bar{X}=3.63$, S.D.=0.29) โดยให้ความสำคัญเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย ($\bar{X}=3.69$, S.D.=0.76) การมีผลประโยชน์และความสนใจร่วมกัน ($\bar{X}=3.68$, S.D.=0.73) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ($\bar{X}=3.74$, S.D.=0.74) และการรับรู้มุมมองร่วมกัน ($\bar{X}=3.67$, S.D.=0.71) ตามลำดับ ดังตารางที่ 1 โดยในแต่ละด้านได้ผลการวิจัยดังนี้

1. ด้านมุมมองรับรู้มุมมองร่วมกันของผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวม อยู่ในระดับค่อนข้างมาก ($\bar{X}=3.67$, S.D.=0.74) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ สมาชิกเครือข่ายมีความเข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นของสาธารณภัยและจิตสำนึกในการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ($\bar{X}=3.72$, S.D.=0.74) รองลงมาคือ ประชาชนชุมชนมีความเข้าใจการดำเนินงานในทิศทางเดียวกัน ($\bar{X}=3.69$, S.D.=0.77) การสร้างข้อตกลงร่วมกันของประชาชนและกลุ่มเครือข่าย ($\bar{X}=3.69$, S.D.=0.71)

2. ด้านมุมมองการมีวิสัยทัศน์ร่วมกันของผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวม อยู่ในระดับค่อนข้างมาก ($\bar{X}=3.67$, S.D.=0.74) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ สมาชิกเครือข่ายมีจุดมุ่งหมายในอนาคตร่วมกัน ($\bar{X}=3.70$, S.D.=0.75) รองลงมาคือ ประชาชนชุมชนมีส่วนร่วมให้การจัดทำแผนงานป้องกัน ฯ ($\bar{X}=3.68$, S.D.=0.70) ประชาชนมีความเข้าใจวิธีการทำงานในรูปแบบของเครือข่ายมี ($\bar{X}=3.67$, S.D.=0.71)

3. ด้านมุมมองการมีผลประโยชน์และความสนใจร่วมกันของผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ($\bar{X}=3.68$, S.D.=0.73) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ประชาชนมีการสร้างการทำงานแบบเครือข่ายภายในชุมชนของตน ($\bar{X}=3.69$, S.D.=0.71) รองลงมาคือประชาชนให้ความร่วมมือการทำงานแบบเครือข่ายภายในชุมชนของตน ($\bar{X}=3.66$, S.D.=0.76)

4. ด้านมุมมองการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายของผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวม อยู่ในระดับค่อนข้างมาก ($\bar{X}=3.69$, S.D.=0.76) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีการจัดอบรมให้ประชาชนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=3.74$, S.D.=0.80) การดำเนินงานในการจัดการสาธารณภัยร่วมกันระหว่างสมาชิกเครือข่ายและประชาชน ($\bar{X}=3.71$, S.D.=0.76) ประชาชนชุมชนที่ประสบภัยได้รับการช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและรวดเร็ว ($\bar{X}=3.69$, S.D.=0.71) ตามลำดับ

5. ด้านมุมมองกระบวนการเสริมสร้างซึ่งกันและกันของผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวม อยู่ในระดับค่อนข้างมาก ($\bar{X}=3.67$, S.D.=0.75) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ การดำเนินกิจกรรมร่วมกันเพื่อเกิดการแลกเปลี่ยนระหว่างสมาชิกในเครือข่าย ($\bar{X}=3.69$, S.D.=0.77)

ประชาชนสมาชิกเครือข่ายมีความรู้สึกนึกคิดและรับรู้เหตุผลของการเข้าร่วมเป็นเครือข่าย ($\bar{X}=3.69$, S.D.=0.76) การติดต่อประสานงานระหว่างเครือข่ายมีความเชื่อมโยงและเป็นระบบ ($\bar{X}=3.67$, S.D.=0.70)

6. ด้านมุมมองการพึงอิงอาศัยของผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวม อยู่ในระดับค่อนข้างมาก ($\bar{X}=3.69$, S.D.=0.74) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ การดำเนินกิจกรรมร่วมกันของเครือข่ายก่อให้เกิดความรู้สึกผูกพันขึ้น ($\bar{X}=3.72$, S.D.=0.74) การดำเนินงานระหว่างสมาชิกเครือข่ายมีการพึ่งพาอาศัยกัน ($\bar{X}=3.69$, S.D.=0.71) ประชาชนเห็นความสำคัญของการทำงานเครือข่ายและต้องการเข้าร่วม ($\bar{X}=3.67$, S.D.=0.75)

7. ด้านมุมมองการปฏิสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยนของผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวม อยู่ในระดับค่อนข้างมาก ($\bar{X}=3.69$, S.D.=0.76) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ สมาชิกเครือข่ายมีความเข้าใจในบทบาทของตนเอง ($\bar{X}=3.74$, S.D.=0.80) สมาชิกเครือข่ายมีการปรับความคิดส่วนตัวให้สอดคล้องกับแนวคิดของเครือข่ายให้มากที่สุด ($\bar{X}=3.71$, S.D.=0.71) การเข้าร่วมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้การปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ($\bar{X}=3.69$, S.D.=0.78)

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นการวัดประสิทธิผลในภาพรวม

การวัดประสิทธิภาพ	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	S.D	แปลผล
การรับรู้มุมมองร่วมกัน	3.67	0.74	ระดับค่อนข้างมาก
การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน	3.67	0.71	ระดับค่อนข้างมาก
การมีผลประโยชน์และความสนใจร่วมกัน	3.68	0.73	ระดับค่อนข้างมาก
การมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย	3.69	0.76	ระดับค่อนข้างมาก
กระบวนการเสริมสร้างซึ่งกันและกัน	3.67	0.75	ระดับค่อนข้างมาก
การพึ่งพิงอาศัย	3.69	0.74	ระดับค่อนข้างมาก
การปฏิสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยน	3.69	0.76	ระดับค่อนข้างมาก
รวมการวัดประสิทธิผลโดยภาพรวม	3.63	0.29	ระดับค่อนข้างมาก

การดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบเครือข่ายของเทศบาลตำบลบ้านแท่น มีการดำเนินงานในการสร้างเครือข่ายทั้งภายนอกและภายในของเขตเทศบาล โดยให้ความสำคัญต่อผู้อยู่อาศัยในชุมชนเทศบาลตำบลบ้านแท่น การดำเนินงานในรูปแบบเครือข่ายที่มีร่วมกับหน่วยงานใกล้เคียง ซึ่งการดำเนินงานจากภาครัฐ มุ่งเน้นไปที่ประชาชนเป็นศูนย์กลางให้ความสำคัญในการสร้าง

องค์ความรู้การฝึกฝนให้ประชาชนสามารถดำเนินการด้วยตนเอง และการช่วยเหลือตนเองที่ถูกรื้อในเบื้องต้น ซึ่งสามารถสรุปดังนี้

1. การวางแผน (Planning: P) การวางแผนการดำเนินงานของเทศบาลตำบลบ้านแท่น มีการวางแผนการดำเนินงานเครือข่ายมาอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา เกิดจากการปกครอง แบบเน้นการช่วยเหลือตนเองใน แต่ละชุมชน การให้ความสำคัญของผู้นำชุมชนและสมาชิกสภาเทศบาลที่สนับสนุนส่งเสริมการทำงานของภาครัฐ เพื่อการพูดคุยที่เข้าใจง่ายและใกล้ชิดกับประชาชน เทศบาลเป็นหน่วยงานสนับสนุนให้เกิดความเข้าใจการทำงานร่วมกันผ่านการฝึกอบรม และประสานดำเนินงานจากผู้นำชุมชนเป็นหลักการทำงานร่วมกันในท้องถิ่นสมาชิกในแต่ละชุมชนจะเชื่อฟังและยอมทำตามที่ประธานชุมชนได้กล่าวขอไว้พวกเขาจะทราบว่เมื่อเกิดภัยขึ้นต้องดำเนินการอย่างไร แจ้งเรื่องได้ทันที เป็นต้น

2. การจัดองค์การ (Organizing: O) เมื่อเกิดเหตุขึ้นประชาชนจะประสานงานกับเครือข่าย และติดต่อใครได้เพื่อได้รับการช่วยเหลือ โดยให้ความสำคัญต่อประธานชุมชนเป็นหลัก ซึ่ง ในชุมชนได้มีการทำโครงการสาธารณภัยภายในชุมชนของตน โดยการดำเนินประชาวิจารณ์ในการให้ชาวบ้านเลือกตัวแทนขึ้นมาเพื่อดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการ เจริญญิก ฯลฯ และเทศบาลเป็นผู้ประเมิน เพื่อทำการต่อท่อประปาดับเพลิงตามพื้นที่ความเสี่ยงในชุมชนที่ระดับเพลิงเข้าไม่ถึง

3. การจัดหาคูคลากรมาปฏิบัติงาน (Staffing: S) การจัดหาคูคลากรมาปฏิบัติงานเลือกจากตัวเลือกผ่านประธานชุมชน โดยความอาสาและสมัครใจเพื่อประโยชน์ส่วนร่วมและการป้องกันมิให้เกิดเหตุขึ้น การคัดเลือกคนจึงต้องเป็นคนที่มีอาศัยอยู่ในชุมชนนั้น ๆ เนื่องด้วยจะทราบบริบททางเข้าออกที่ตนอยู่การติดต่อประสานงานจะดำเนิน ผ่านผู้นำชุมชนและมีเสียงตามสายภายใน ชุมชนประชาสัมพันธ์ขอความร่วมมือ เมื่อเกิดภัยประชาชน ตัวแทนเครือข่ายจะช่วยอำนวยความสะดวก การนำทางเข้าถึงพื้นที่ลักษณะภัยเพื่อให้เจ้าหน้าที่ ดำเนินงานได้รวดเร็วขึ้น

4. การอำนวยการ (Direction: D) การอำนวยการในพื้นที่เขตเทศบาลบ้านแท่นจะมีการติดต่อถึงดับเพลิงให้แต่ละชุมชน ส่วนใหญ่จะติดตั้งที่บ้านของผู้นำชุมชน เมื่อเกิดกรณีเพลิงภัยสามารถนำไปใช้ได้เลย หากสารเคมีภายในถังหมด เจ้าหน้าที่เทศบาลจะดำเนินการเติมให้ใหม่ เพื่อให้การเตรียมความพร้อมอยู่เสมอ

5. การประสานงาน (Coordination: Co) เมื่อเกิดเหตุการณ์ประสานงานจะติดต่อผ่านผู้นำชุมชนโดยตรง ซึ่งจะเห็นได้ว่าชุมชนให้ความสำคัญต่อผู้นำ และแต่ละชุมชนจะเข้มแข็งให้ความร่วมมือขึ้นอยู่กับวิสัยทัศน์และการเห็นความสำคัญการเกิดภัยของผู้นำ การศึกษาพบว่า เทศบาลตำบลบ้านแท่นมีลักษณะชุมชนที่ค่อยข้างเข้มแข็งเห็นได้จากการเข้าร่วมประชุม การส่งตัวแทนเข้าร่วมเป็นสมาชิกเครือข่าย การติดต่อประสานงานจึงพึ่งพาผู้นำชุมชนเป็นหลัก

6. การรายงาน (Reporting: R) ในกรณีเกิดเหตุไฟไหม้ในชุมชนจะมีการรายงานให้เทศบาลทราบและนำเจ้าหน้าที่สำรวจ สอบสวน ช่วยเหลือแล้วจึงนำเสนอเรื่องส่งให้สำนักงานจังหวัดทราบ เพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยเบื้องต้น หากเป็นภัยขนาดใหญ่เทศบาลจะตั้งจุดบริการและรับเรื่องร้องทุกข์ การแจ้งความเสียหาย เพื่อบริการให้ความช่วยเหลือทุกหลังคาเรือน

7. การงบประมาณ (Budgeting: B) งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยดำเนินการจัดโครงการอบรมทุกปี พร้อมทั้งการจัดติดตั้งถังดับเพลิงในพื้นที่ชุมชนรวมถึงพื้นที่ที่มีความเสี่ยงเทศบาลมองเห็นความจำเป็นของการเตรียมความพร้อมที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา การดำเนินงานมีความต่อเนื่องด้วยการปกครองของนายกเทศมนตรีดำรงตำแหน่งยาวนานหลายปีการทำงานจึงมีความต่อเนื่องและการติดต่อประสานงานกับผู้นำชุมชน จึงคุ้นเคยและดำเนินงานได้ โดยง่าย

แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเครือข่ายงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลตำบลบ้านแท่น อำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ พบว่า สมาชิกเครือข่ายเจ้าหน้าที่ประชาชนควรมี ความเข้าใจกระบวนการทำงานและให้ความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับเครือข่ายเพิ่มขึ้น เพื่อให้ เกิดการเปลี่ยนแปลงมุมมองการทำงานหลากหลายและนำมาปรับใช้ในการดำเนินงานการสร้าง ความรู้ความเข้าใจ ตระหนักต่อสาธารณภัย การให้ความรู้เกี่ยวกับงานที่ดำเนินโดยชี้แจงส่วนดี ส่วน เสียผลของการทำเครือข่ายให้ชัดเจน พร้อมทั้งความรู้เกี่ยวกับเรื่องงานป้องกันและบรรเทา สาธารณ ภัยโดยการจัดอบรมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างความเข้าใจเป้าหมายของเครือข่ายให้ดียิ่งขึ้น รวมถึง การสร้างกิจกรรมเพื่อให้พบปะกันบ่อยครั้ง การจัดอบรมและมีตัวแทนเครือข่ายเกิดขึ้น ควรมี ค่าตอบแทนผู้ที่ทำงานเป็นสมาชิกเครือข่ายเพื่อให้เห็นประโยชน์จากการทำงาน ควรสร้างการให้ ความร่วมมือระหว่างประชาชน ให้ทราบบทบาท ภารกิจหน้าที่และสามารถช่วยเหลือตนเองได้สร้างความเข้าใจในการปฏิบัติงาน และการประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่และประชาชน และสำรวจคนที่ให้ความสนใจเข้าร่วมอบรมในแต่ละครั้งมีแนวโน้มเป็นอย่างไร การจัดประชุมให้ความรู้อย่างต่อเนื่องและทั่วถึงอย่างจริงจังประชาชนได้รู้จักว่าสาธารณภัยคืออะไร มีวิธีการจัดการอย่างไร เพื่อให้ชุมชนอยู่รอดปลอดภัย

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการจัดการเครือข่ายงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลตำบลบ้านแท่น อำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ มีประเด็นที่สามารถมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบเครือข่ายของเทศบาลตำบลบ้านแท่น อำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ มีการดำเนินงานในการสร้างเครือข่ายทั้งภายนอกและภายในของเขตเทศบาล โดยให้ความสำคัญต่อผู้อยู่อาศัยในชุมชนเขตเทศบาลตำบลบ้านแท่น ปรับการทำงาน

เพื่อให้เข้าถึงประชาชนได้มากขึ้น พัฒนาการ การดำเนินงานร่วมกันและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าที่สุด เพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการดำเนินงาน โดยมีวัตถุประสงค์คือ การร่วมกันสอดส่องการเกิดเหตุการณ์ระงับเหตุ และการฟื้นฟูเมื่อเหตุดับลง ก่อให้เกิดความพอใจทั้งเครือข่ายผู้ปฏิบัติและประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับ จิรนนท์ พุทธา และจำลอง โพธิ์บุญ (2561) ที่ได้พบว่า ผลการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในภาพรวมอยู่ในระดับมากในทุกด้านของการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย เนื่องจากพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 มาตรา 16 - 20 มีสาระสำคัญ คือ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในท้องถิ่นของตน ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่มีการจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในท้องถิ่นตนเอง เพื่อรองรับและเตรียมพร้อมหากเกิดสาธารณภัยในพื้นที่ทางด้าน เครื่องมือเครื่องจักร ยานพาหนะ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งประสิทธิผลขององค์การจะบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้องค์การต้องเกิดการปรับตัว พัฒนาและดำรงอยู่ต่อไปจากการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า สมาชิกองค์การมีความพึงพอใจในการดำเนินงาน แต่ไม่สอดคล้อง กับงานวิจัยของ พัทธักษ์ มั่นจันทิก และ ศุภณัฐ ทรัพย์นาวิ (2558) ที่ได้กล่าวไว้ว่า กลยุทธ์การบริหารด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดลงไป 3 อันดับ คือ ด้านวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การ ด้านพันธกิจและภารกิจ และด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์การ ส่วนการบริหารด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาล ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดลงไป 3 อันดับ คือด้านการจัดการหลังเกิดภัย ด้านการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน และด้านการป้องกันและลดผลกระทบ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยของทุกภาคส่วนในสังคม รวมถึงนำระบบบัญชาการเหตุการณ์มาใช้เป็นหลักการสำคัญในการบริหารจัดการสาธารณภัยและการฝึกซ้อมแผนในทุกระดับ และควรมีการวางแผนการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้เป็นมาตรฐานสากล โดยการวางแผนพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพให้เทียบเท่าและเป็นไปตามมาตรฐานสากลทั้งในระดับประเทศและภูมิภาคอาเซียน

2. ประสิทธิภาพการจัดการเครือข่ายงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พบว่าสิ่งที่จะช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพประกอบด้วย 3 หัวข้อสำคัญ ได้แก่ 1) การดำเนินงานลักษณะของการดำเนินงานที่ท้าวร่วมกับภาคประชาชนและเอกชน เป็นการดำเนินงานในช่วงระยะเวลาเพียงช่วงขณะหนึ่ง และคัดเลือกจากตัวแทนเพื่อเข้าร่วมการอบรมและร่วมเป็นเครือข่ายในการเฝ้าระวังการเกิดภัย ซึ่งตั้งอยู่แค่ช่วงสั้น ๆ และสิ้นสุดลงเมื่อไม่มีการเกิดภัย ทั้งขึ้นอยู่กับทัศนคติการฝึกปฏิบัติ ของ

ผู้ที่เข้ารับการอบรมและการเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในภาคประชาชนกบภาครัฐ 2) ความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่และสมาชิกเครือข่ายในการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยการจัดให้อบรมความรู้การช่วยเหลือตนเองได้เบื้องต้นและการร่วมเป็นกำลังเสริมเจ้าหน้าที่ เมื่อเกิดภัยโดยมีการแลกเปลี่ยนปรับความคิดส่วนตัวให้สอดคล้องกับแนวคิดเครือข่าย และ 3.) ความสัมพันธ์ในการดำเนินงานแบบเครือข่ายเทศบาลตำบลบ้านแท่น มีความสัมพันธ์ในการดำเนินงานแบบเครือข่ายซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทวัส ขุนหนู (2561) ที่พบว่า องค์กรหรือสถาบันใด ๆ ได้ทำการตกลงการประสานเชื่อมโยงเข้าหากัน ภายใต้วัตถุประสงค์หรือข้อตกลงร่วมกันอย่างเป็นระบบ โดยมีจุดหมายเพื่อกิจกรรมต่าง ๆ และการแสดงออกการลงมือกระทำกิจกรรมร่วมกัน ความสัมพันธ์และการสื่อสารข้อมูลระหว่างกันจะช่วยให้ สมาชิกเครือข่ายเกิดการรับรู้การยอมรับในกระบวนการทำงานและช่วยส่งเสริมพัฒนาสัมพันธ์ภาพที่ดี การพัฒนาเครือข่ายจึงต้องยึดหลักความสัมพันธ์และการสื่อสารระหว่างกัน ซึ่งผลการศึกษาของความสัมพันธ์ในการดำเนินงานยังต้องสร้างแรงจูงใจ สร้างกิจกรรมสาธารณะ การสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อให้ประชาชนมองเห็นปัญหาและร่วมกันแก้ไขปัญหาดำเนินงานอย่างมีความสัมพันธ์ที่ดี โดยการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย เกิดจากการรับรู้ร่วมคิดร่วมตัดสินใจเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งของเครือข่าย การดำเนินงานระหว่างเจ้าหน้าที่เครือข่ายไม่เข้าใจการปฏิบัติงาน ซึ่งต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจ บทบาท ภารกิจ หน้าที่ในการปฏิบัติร่วมกัน อีกทั้งปฏิบัติหน้าที่อย่างมีจิตสำนึกและการปฏิบัติอย่างจริงจังด้วยความเสียสละและยังสอดคล้องกับ งานวิจัยของ จิรนนท์ พุทธา และ จำลอง โพธิ์บุญ (2561) ที่ได้พบว่า ปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินงาน ให้มีประสิทธิภาพ ได้แก่ ความเป็นเครือข่าย มีการทำงานอย่างเป็นระบบการมีจิตสาธารณะและความมุ่งมั่นและการมีภาคเครือข่ายเข้ามาหนุนเสริม ซึ่งเครือข่ายแบบร่วมปฏิบัติการขับเคลื่อนเครือข่ายให้ก้าวต่อไปอาศัยความรู้ความเข้าใจที่มีเป้าหมายและสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

3. ปัญหาการจัดการเครือข่ายงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลตำบลบ้านแท่น อำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ รวมถึงแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเครือข่ายงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลตำบลบ้านแท่น พบว่า สมาชิกเครือข่ายเจ้าหน้าที่ประชาชนมีความเข้าใจกระบวนการทำงานและให้ความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับเครือข่ายเพิ่มขึ้นเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมุมมองการทำงานหลากหลายและนำมาปรับใช้ในการดำเนินงานการสร้างความรู้ความเข้าใจ ตระหนักต่อสาธารณภัย การให้ความรู้เกี่ยวกับงานที่ดำเนินโดยชี้แจงส่วนดีส่วนเสียผลของการทำเครือข่ายให้ชัดเจน พร้อมทั้งความรู้เกี่ยวกับเรื่องงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยการจัดอบรมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างความเข้าใจเป้าหมายของเครือข่ายให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด Ditch (2002) ซึ่งได้สรุป เงื่อนไขความสำเร็จของการบูรณาการของชุมชนในระดับนโยบาย

ประกอบด้วย 1) ผู้ดำเนินกิจกรรมหลักและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 2) เป้าประสงค์ 3) ทรัพยากร 4) กระบวนการและแนวทางการทำงาน และ 5.) ผลกระทบผลิตและวิวัฒนาการ ในด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน (1) การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา (2) การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหา (3) การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมตามแผนเพื่อแก้ปัญหา และ (4) การมีส่วนร่วมในการติดตามผลที่ใช้ในการแก้ไขปัญหาการจัดการเครือข่ายเพื่อให้เกิดความสำเร็จของการบูรณาการจัดการเครือข่ายชุมชน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

การให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของประสิทธิภาพการจัดการเครือข่ายงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลบ้านแท่น อำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ มีการบริหารจัดการโดยใช้รูปแบบการดำเนินงานที่เรียกว่า POSDCoR ได้พัฒนาแนวคิดของ Taylor และ Fayol มี 7 ประการ ดังนี้ 1.) การวางแผน 2.) การจัดหน่วยงาน 3.) การจัดบุคลากร 4.) การอำนวยการ 5.) การประสานงาน 6.) การรายงาน และ 7.) การงบประมาณ ประสิทธิภาพการจัดการเครือข่ายงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลบ้านแท่น อำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ ทั้ง 7 ประการ ดังนั้นการทำให้รูปแบบการดำเนินงานเป็นรูปธรรมเกิดขึ้นจริงปฏิบัติได้จริง ควรมุ่งเน้นให้การประสานงานมีการประสานงานร่วมกันจากหลายหน่วยงาน เพื่อให้ความร่วมมือและช่วยเหลือกันในการดำเนินงานของประสิทธิภาพการจัดการเครือข่ายงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลตำบลบ้านแท่น ซึ่งอาจจะเพิ่มช่องทางการประสานงานที่ทันสมัยโดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยเพื่อความรวดเร็วและให้ทันต่อยุคสมัยในปัจจุบัน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ความรู้ในเชิงวิชาการที่เกิดขึ้นใหม่ในงานวิจัยนี้คือ การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการจัดการเครือข่ายงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลเพื่อที่จะเป็นประโยชน์สำหรับการพัฒนารูปแบบการดำเนินงานของประสิทธิภาพการจัดการเครือข่ายงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาล สำหรับการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเครือข่ายงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลตามบริบททางสังคมและวัฒนธรรม โดยมุ่งเน้นการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของประสิทธิภาพการจัดการเครือข่ายงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาล เพื่อที่จะสามารถนำปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นมาดำเนินการแก้ไข เพื่อให้ประสิทธิภาพการจัดการเครือข่ายงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในการประยุกต์ใช้ตามบริบทพื้นที่เพื่อให้ประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- ข้อมูลจากเทศบาลตำบลบ้านแท่น. (2562). รายงานการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตาม **แผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบ้านแท่น** ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.banthaenlocal.go.th/main.php> [25 มกราคม 2563].
- จิรนนท์ พุทธา และ จำลอง โพธิ์บุญ. (2561). การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย. วารสารเกษมบัณฑิต, 19(1), 31-44.
- จิตติมา อัครธิพิงศ์. (2556). การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. พระนครศรีอยุธยา : คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- เจริญ ภัสระ. (2540, พฤษภาคม). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของรัฐ. วารสารสมาคมรัฐประศาสนศาสตร์แห่งประเทศไทย, 12, 11-14.
- ชาติชาย ณ เชียงใหม่. (2560). การปกครองท้องถิ่นในรัฐธรรมนูญ 2560. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: จาก https://www.nmt.or.th/files/com_knowledge_news/201711/20171117_vebjunlj.pdf. [25 มกราคม 2563].
- ชัยวัฒน์ สวัสดิเวช. (2553). ปัญหาอุปสรรคและแนวทางการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดภูเก็ต . วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒน, มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- ปาริชาติ สถาปิตานนท์. (2546). ระเบียบวิธีวิจัยการสื่อสาร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พิทักษ์ มั่นจันทิก และศุภณัฐ ทรัพย์นาวิน. (2558). กลยุทธ์การบริหารด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี. Veridian EJournal, Slipakorn University. 8(2), 2351-2368.
- วิทวัส ขุนหนู. (2561). การพัฒนาเครือข่ายการมีส่วนร่วมในการป้องกันอุทกภัย กรณีศึกษาอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วารสารปาริชาติ มหาวิทยาลัยทักษิณ, 31(1), 163-181.
- วุฒิชัย จำนง. (2530). การผสมผสานการปฏิบัติการเพื่อผลิตภาพ. วารสารพัฒนบริหารศาสตร์, ปีที่ 27 ฉบับที่ 2 : เมษายน
- อดิศร บำรุงญาติ. (2550). การมีส่วนร่วมของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยศึกษากรณีของอำเภอเขาสมิงค์จังหวัดตราด. รายงานการศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- John Ditch. (2002). **Beveridge and Social Security**. New York: Oxford University.
- Henri Fayol. (1964). **General and Industrial Management**. London: Pittman and Sons.